

Протоієрей Миколай Балашов - про київські виступи Патріарха Варфоломія

Заступник голови Відділу зовнішніх церковних зв'язків Московського Патріархату поділився з РІА Новини думками про київські виступи Патріарха Константинопольського Варфоломія, візит якого був приурочений до 30-річчя незалежності України.

У виступах Патріарха Варфоломія в Києві багаторазово звучав набір повторюваних тем.

Ось про що говорив Патріарх.

Автокефалія (церковна незалежність) так званої «ПЦУ», складеної з представників

розкольніцьких груп, була нібито надана абсолютно законно. Уявні «привілеї» Константинопольської кафедри, нібито наділяють її правами приймати одноосібні рішення щодо інших Православних Помісних Церков, теж нібито зовсім законні і канонічні. Константинополь нібито нічого не змінював в традиційній православній еклезіології (вченні про Церкву); навпаки, її змінюють ті, хто не погоджується сьогодні в усьому коритися непомильному «духовному лідеру 250 (або 300) мільйонів православних християн у всьому світі», як подобається називати себе «зеленому Патріарху». Принаймі, раніше подобалося; тепер-то вже всім зрозуміло, що більшість православних християн не вважає Патріарха Варфоломія своїм духовним вождем після вчиненого ним розкольніцького діяння.

Київська риторика Патріарха Варфоломія показує, що Його Святість турбується через критику неканонічного вторгнення Константинопольського Патріархату в українські справи, яка звучить з боку ієрархів, богословів та істориків багатьох православних церков.

Але дати переконливі відповіді, які би переконали інші Помісні Церкви православної сім'ї визнати новоявлену автокефалію «Найсвятішої церкви України», у Патріарха не виходить. Він просто твердить раз по раз, що завжди правий, тому що Константинопольський престол завжди правий; що «Велика Христова Церква», з якою він себе ототожнює, не має потреби з кимось щось обговорювати, тому що ніколи не помиляється і завжди розпинається і жертвує собою заради загального нашого блага - і пропонує всім православним прийняти це на віру. А інакше, мовляв, вони вже будуть і не православні.

Але справа в тому, що у нас, православних, немає і ніколи не було такого догмату віри. Патріарх Константинопольський зовсім не Папа Римський. І не у нас, православних, був Перший Ватиканський собор. Та й папська infallibilitas (нездатність помилятися) за уявленнями навіть наших братів-католиків, з якими так стрімко зближується сьогодні Фанар, пов'язана з серйозними обмеженнями.

Патріарх у своїй святковій промові біля стін Софії Київської скаржиться на якісь «неологізми, нові формулювання і небезпечні еклезіологічні погляди», а також «спроби перевороту церковних постанов», які хиляться до «приниження значущості Константинопольського Архієпископа» мало

не до стану «музейного експоната». Визнає навіть, що «багато є таких, хто вважає, ніби Вселенський Патріарх ухиляється від дійсності». А у відповідь, мабуть, все ж відчуваючи недостатність нинішньої своєї аргументації, обіцяє «в найближчому майбутньому» показати «і відповідні тексти, і весь хід цього (українського) питання».

Що ж. Вивчити разом «відповідні тексти» і історичний хід питання, запросивши для цього найкращих вчених з різних країн, давно пропонував Константинопольському Патріарху Патріарх Московський і всієї Русі Кирило, в тому числі - в ході свого останнього відвідування Фанара в серпні 2018 року. Тоді Патріарх Варфоломій відповів, що у нього на це немає часу, та й без того йому все ясно. Якщо тепер інтерес до текстів відновився, можемо рекомендувати прекрасне видання «Возз'єднання Київської митрополії з Руською Православною Церквою. 1676-1686 рр. : Дослідження і документи», опубліковане в 2019 році «Православною енциклопедією» під загальною редакцією митрополита Волоколамського Іларіона. Там зібрано все, що необхідно. У книзі 912 сторінок, 246 документів з архівів. Уже перекладаємо її на грецьку мову, хоча, звичайно, знадобиться час. У стислому вигляді основний історичний матеріал добре представлений в книзі митрополита Кіккського Никифора «Сучасне українське питання і його вирішення згідно з Божественними і священними канонами», яка доступна на грецькій та англійській, російське видання ось-ось вийде з друкарні.

Навряд чи, звичайно, вершителям долі світу з берегів Босфору, де більш ніж трьохсотрічна історична дійсність просто скасовується розчерком пера, а розкольники і віддані анафемі особи з тією ж легкістю перетворюються на «православних ієрархів», буде скільки-небудь цікава правда історії і правда канонів . Про останні Константинопольський Патріарх визнав за необхідне про всяк випадок сказати в Києві, що їх тлумачення «довірено не кабінетним ученим». А тим, кому слід. Ну, ви розумієте.

«Ви думаєте, панове, що держава - це ви? Держава це я!», - заявив колись Людовик XIV депутатам парламенту Франції.

«L'église c'est moi! (Церква це я!)», - немов би чується нині в промовах, виголошених в Києві. Трудність тільки в тому, що не всі чомусь в це вірять ...

Джерело: <https://mospat.ru/ua/news/87923/>